

Serie economie

Door het voeren van een bedrijfseconomische boekhouding krijgt men via een eenvoudige manier van rekenen naast de algemene bedrijfsresultaten, zoals winst of verlies, productiviteit en rendabiliteit, ook inzicht in de technische kengetallen van het bedrijf.

Dirk Audenaert, consultant Boerenbond, en Marc Cools, analist-programmeur Tiber-boekhouding, gidsen ons door de bedrijfseconomische boekhouding van een gesloten Vlaams zoogkoeienbedrijf.

Deel 1: Opbrengsten
Deel 2: Variabele kosten
Deel 3: Vaste kosten en arbeidsinkomen
Deel 4: Bedrijfsinkomen en gezinsinkomen
Deel 5: Getuigenissen

Oproep

Boerenbond zou graag nieuwe boekhoudgroepen starten in andere regio's. Contact: Dirk Audenaert, tel. (09) 243 88 34, Dirk.Audenaert@Boerenbond.be

Patrick Fonteyne en Nadine Coene: 'Het is belangrijk om de juiste dingen te zien in een bedrijfseconomische boekhouding'

wordt jaarlijks herbekeken en indien nodig aangepast. Het heeft immers geen zin om jezelf te bedriegen.'

Patrick Fonteyne geeft aan als de individuele uitslag binnenloopt eerst te kijken onder de streep – naar het arbeidsinkomen per zoogkoe dus – en de vergelijking met de voorbije vier jaren. Patrick Fon-

teyne: 'Je voelt einde jaar soms krapte bij kas door gedane investeringen gedurende het jaar, terwijl het arbeidsinkomen toch goed zit. Een bedrijfseconomische boekhouding scheidt daarin duidelijkheid. Daarna zoeken we de verschillen op in de opbrengsten en de kosten.' Nadine Coene vult aan: 'Aan de opbrengstzijde kunnen we nog weinig sleutelen. De meeste aandacht gaat dan ook naar de kostzijde, alhoewel we denken dat we niet kunnen blijven bezuinigen. Een spreekwoord hier zegt immers ook: de gierigheid bedriegt de wijsheid.'

Michiel Deroo begint midden in de uitslag met het kengetal saldo per zoogkoe en de vergelijking ervan over de jaren heen. 'Nadien focus ik mij op de gegevens rond kalversterfte, kalvingsindex en groei. Ik hou immers dagdagelijks vier kernzaken in het achterhoofd: gezond vee, vruchtbaar vee, groeizaam vee en premiegerechtigd vee.'

Waar beide bedrijven met ongeduld op

wachten is het sectorrapport. Dat volgt enkele weken ná de individuele uitslag.

Vergelijking stimuleert

Het sectorrapport geeft de positie van het bedrijf aan ten opzichte van gelijkaardige bedrijven op de verschillende managementonderdelen. De gegevens zijn anoniem. 'De vergelijking met andere bedrijven stimuleert of ontuchttert', geven Patrick en Nadine Fonteyne-Coene in koor aan. 'Zo heeft het op ons bedrijf geleid tot het geven van minder krachtvoer en meer ruwvoer met behoud van eenzelfde groei. Ook het spenen van de zoogkalveren hebben we zo van vier maanden naar drie maanden teruggebracht. En in bepaalde aankopen zoals die van spreistoffen en zaai- en plantgoed zijn we "harder" in de onderhandelingen geworden toen we zagen wat onze collega's ervoor moesten betalen.'

Ook bij Michiel Deroo heeft het sectorrapport geleid tot aanpassingen in het management. Deroo: 'Zo heb ik de ruwvoeruitbating intensiever aangepakt en ben ik meer bijproducten beginnen te voeren.' Maar het meeste leert Michiel Deroo uit de driemaandelijkse samenkomsten met andere vleesveehouders in de bedrijfsleiderskring van Boerenbond. 'Een bedrijfsleiderskring bestaat uit een tiental vleesveehouders die een bedrijfseconomische boekhouding voeren. Het voeren van een bedrijfsboekhouding is een absolute voorwaarde om te kunnen deelnemen. Viermaal per jaar komen we samen op het bedrijf van een deelnemer. Op onze bijeenkomsten worden de boekhoudingen van alle deelnemers "open en bloot" voorgesteld, doorgespit en besproken. Alle cijfers zijn bespreekbaar. En niet onbelangrijk: er wordt niet uit de nek gekletst. De cijfers liggen immers op tafel.' De gezamenlijke aankoop van maïszaad is zo'n recent uitvloeisel van de werking. Bij Michiel Deroo heeft het ook geleid tot het vroeger afzetten van de afgemeste stieren van 20 à 21 maanden naar 18 à 19 maanden.

Ook Patrick Fonteyne is een enthousiaste deelnemer aan de bedrijfsleiderskring: 'Het is belangrijk om de juiste dingen te zien in een bedrijfseconomische boekhouding. Met de cijfers op tafel van elke deelnemer is dit mogelijk.'

De bijeenkomsten van de bedrijfsleiderskring blijken meer te zijn dan alleen maar studiewerk rond cijfertjes. Patrick Fonteyne: 'We verbinden er ook thema's aan. Zo hebben we al de prijzen vergeleken en besproken van dierenartskosten, vaccinatieschema's en loonwerkkosten. Zo leren we met elkaar van elkaar.'

Via een bedrijfseconomische boekhouding krijgt de veehouder toegang tot een bedrijfsleiderskring

In denktank van elkaar leren

De bedrijfseconomische boekhouding is op de bedrijven van Patrick Fonteyne en Michiel Deroo belangrijk in het dagelijks management. Maar meer nog dan de analyse van de eigen cijfers vinden ze de 'open' bespreking ervan met gelijken in een bedrijfsleiderskring van grote toegevoegde waarde.

tekst **Guy Nantier**

Patrick Fonteyne en Nadine Coene en Michiel Deroo voeren al jarenlang een bedrijfseconomische boekhouding. De familie Fonteyne-Coene heeft een gesloten witblauwzoogveebedrijf te Loringe. Michiel Deroo uit Zwevezele baat een gemengd melkvee- en een gesloten vleesveebedrijf uit. De opfok van de kalveren geschiedt hier gescheiden van de moeders.

De aanloop tot het voeren van een bedrijfseconomische boekhouding was voor beide bedrijven verschillend. Voor Patrick Fonteyne (44) en Nadine Coene (43) was het vanaf de opstart in 1990 een verplichting. 'Het was namelijk een eis van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.' Michiel Deroo (42) is er als het ware ingeroeld. Zijn vader voerde al een bedrijfseconomische boekhouding en tijdens zijn

landbouwopleiding is hij er zelf mee vertrouwd geraakt. 'Bij de overname in 1992 was het voor mij dan ook de evidentie zelf om ermee aan de slag te gaan.'

Onder de streep

In tegenstelling tot de familie Fonteyne-Coene, waar echtgenote Nadine de input van het nodige voor haar rekening neemt, brengt Michiel zelf alle data in. Voor Nadine betekent het een karwei van zo'n twee uurtjes werk per maand; Michiel spendeert twee uren per week aan alle, maar dan ook alle input: van veebewegingen, geboortemeldingen, dekkingen tot facturen. Hij kan niet zo direct een tijdsduur voor input geven voor het enkele onderdeel bedrijfsboekhouden. De uitsplitsing van de kosten tussen melkvee en vleesvee vormt geen probleem. Michiel Deroo: 'De opsplitsing is een getrouwe schatting. De verdeelsleutel

Michiel Deroo: 'Het heeft geen zin om jezelf te bedriegen'

Sectorrapport vergelijkt eigen bedrijf cijfermatig en visueel met gelijkaardige bedrijven

